



Mariaschool (ONP)
Oranje Nassauplein 27
2635 HX Den Hoorn
015-2615430
www.mariaschool.nl
directie@mariaschool.nl

Mariaschool (Het Lint)
Achterdijkshoorn 8
2635 MK Den Hoorn
015-2853562

Anti-pest-protocol

Doelstelling

De Mariaschool is een katholieke school. Veiligheid en respect zijn twee van onze kernwaarden. Mede vanuit onze katholieke identiteit en onze kernwaarden streven wij naar een pestvrije school. We vinden dat de school er alles aan moet doen om de aan onze zorg toevertrouwde kinderen een zo veilig mogelijke omgeving te bieden. Tevens vinden we dat we kinderen moeten leren respectvol met zichzelf, de ander en de omgeving om te gaan.

Begripsbepaling

Het NJI (Nederlands Jeugdinstituut) geeft de volgende definitie van pesten:

Pesten is een stelselmatige vorm van agressie waarbij één of meer personen proberen een andere persoon fysiek, verbaal of psychologisch schade toe te brengen. Bij pesten is de macht ongelijk verdeeld. Relatief nieuwe manieren van pesten zijn het digitaal en mobiel pesten. Kinderen of jongeren gebruiken dan het internet (bijvoorbeeld pesten via het chatten) of pesten elkaar door vervelende berichten via de mobiele telefoon te sturen¹

Pestgedrag is schadelijk tot zeer schadelijk voor kinderen, voor het slachtoffer maar ook voor de pester en de kinderen die het in hun directe omgeving meemaken. De omvang en zwaarte van het probleem maken het noodzakelijk te komen tot een aanpak waarin alle opvoeders participeren.

Hieronder leest u belangrijke verschillen tussen pesten en plagen:

Plagen	Pesten
Geen machtsverschil	Sprake van machtsverschil
Wisselend 'slachtofferschap'	Steeds hetzelfde slachtoffer
Humoristisch	Kwetsend
Af en toe en kortdurend	Vaak / voortdurend en aanhoudend
Onbezonnen of spontaan, zonder kwade bijbedoelingen	Bewust en met opzet
Plagen is niet altijd leuk, maar het is nooit bedreigend	Als er niet op tijd wordt ingegrepen, kunnen de lichamelijke en geestelijke gevolgen ingrijpend zijn en lang nawerken
De relaties worden na het plagen meteen hervat	Verstoorde relatie
Het geplaagde kind blijft een volwaardig lid van de groep	Het gepeste kind is geïsoleerd, voelt zich eenzaam

Het onderscheid tussen plagen en pesten is aan kinderen uit te leggen zolang je preventief aandacht besteedt aan de omgang met elkaar of aan pesten in het bijzonder. Ook is het voor opvoeders van belang

¹ Zie de volgende website (<https://www.nji.nl/cijfers/pesten-daders>).



het onderscheid te kennen. Echter, kinderen kunnen plagen wel degelijk ervaren als pesten. Het is ook dan van belang de geluiden van het slachtoffer serieus te nemen.

Uitgangspunten

Om pestgedrag te kunnen voorkomen en/of te kunnen aanpakken voldoen we aan de volgende voorwaarden:

- Leerlingen, leraren en ouders zien pesten als een probleem.
- De Mariaschool beschikt over een voor iedereen heldere en herkenbare aanpak.
- De Mariaschool werkt preventief en wacht niet tot de pestproblemen zich voordoen.
- Als plagen dreigt uit te monden in pesten, dan spreekt de leerkracht de 'plager' aan.
- Op het moment dat de leraren van de Mariaschool pestgedrag signaleren of daarover signalen ontvangen, pakken zij het op.
- Op de Mariaschool praten we niet alleen over pesten, maar passen afspraken en omgangsregels toe in concreet gedrag en in concrete situaties. We leren kinderen om positief met elkaar om te gaan.
- Als ondersteuning van de school- en/of thuisaanpak kan schoolmaatschappelijk werk (SMW) worden ingeschakeld. Deze onderzoekt het probleem, raadpleegt deskundigen en adviseert betrokkenen.

Leraren van de Mariaschool praten met alle betrokkenen, beschermen de gepeste kinderen en treden op tegen de daders.

Preventie – wat doen wij om het pesten te voorkomen?

In onze kwaliteitskaart welbevinden leest u hoe wij op de Mariaschool elke dag werken aan een school waar kinderen zich veilig en prettig voelen. Wij verwijzen u graag naar de kwaliteitskaart 'Welbevinden'.

Binnen onze methode voor sociaal emotioneel leren – Kwink – wordt expliciet aandacht besteed aan (niet) pesten. Door groeps gesprekken, rollenspellen, filmpjes, toneelstukjes, discussies, liedjes, tekenen, enz. wordt er preventief gewerkt om pesten tegen te gaan.

Aan de start van ieder schooljaar worden in elke klas afspraken gemaakt over de omgang met elkaar. De leraar en alle kinderen uit de klas doen dit samen. De afspraken zijn het hele jaar zichtbaar in de klas en worden levend gehouden door de klas en de leraar. De leerkracht deelt de gemaakte afspraken met de ouders van die klas. Bijvoorbeeld tijdens de jaarlijkse informatieavond aan de start van het schooljaar of via Social Schools.

Belangrijk binnen de preventie van pesten is het aanspreken van de kinderen die zelf niet pesten en zelf niet gepest worden. Juist deze groep kan pestgedrag voorkomen en in de kiem smoren. We bespreken met de kinderen hoe belangrijk het is om het aan de juf of meester te vertellen als je ziet of merkt dat er geplaagd of gepest wordt.

Preventieve aanpak – wat u als ouder kunt doen om pesten te voorkomen

- Bespreek de dag met elkaar, neem hier de tijd voor, bijvoorbeeld tijdens het avondeten.
- Wees geïnteresseerd in vriendjes en vriendinnetjes; laat hen over de vloer komen.
- Wees alert op gedragsveranderingen. Wat kan er aan de hand zijn? Praat er over.
- Maak het onderwerp pesten regelmatig bespreekbaar.
- Praat met respect over anderen.

Leef voor.



Anti-pest-coördinatoren op de Mariaschool

Onze school heeft drie anti-pest-coördinatoren:

- **Janneke Gouweleeuw** (ma, do en vr ONP, jgouweleeuw@mariaschool.nl)
- **Diana Jense** (woe, do vr ONP, djense@mariaschool.nl)
- **Mandy van Teunenbroek** (di – vr Lint, mteunenbroek@mariaschool.nl)

De taken van de anti-pest coördinatoren zijn:

- Opvangen van de leerling/ouder die te maken heeft met pestgedrag.
- Luisteren naar wat de leerling/ouder te vertellen heeft.
- Vragen wat de leerling/ouder/leraar al gedaan heeft.
- Vragen hoe de gewenste situatie eruitziet.
- Uitleg geven over hoe op school een pestprobleem wordt aangepakt. Hierbij verwijzen naar verschillende kwaliteitskaarten.
- In kaart brengen hoe de gewenste situatie bereikt kan worden.
- Acties ondernemen om het pestprobleem op te lossen.
- Schriftelijk vastleggen van ondernomen acties en gemaakte afspraken met betrokkenen

Checken of de afspraken zijn nagekomen en het pesten is gestopt.

Wat doen we op school als er gepest wordt?

Leerkrachten hebben een sleutelrol in de aanpak van het pesten. Zij zijn de eerstverantwoordelijken voor de aanpak van het pesten. Het is belangrijk dat zij pesten vroegtijdig signaleren en effectief bestrijden. De leerkrachten worden ondersteund door de intern begeleiders (IB'ers) en de directieleden die, als het nodig is, ook buiten de klas met individuele kinderen of met groepjes kinderen in gesprek kunnen gaan.

Indien er sprake is van pesten, gaan we daar mee aan de slag. Leerkrachten moeten altijd duidelijk stelling nemen tegen het pesten. Leerkrachten hebben zicht op de omvang (gesprekken, inventarisatie) van het probleem, zijn zich bewust van de mogelijke gevolgen voor het slachtoffer en spreken zich hierover altijd duidelijk uit. Pestgedrag wordt door hen nooit getolereerd.

Wat de leerkracht actief uitdraagt:

**Als je je gepest voelt, praat er thuis en/of op school over.
De hulp kan pas starten en het pesten stopt pas als jij erover gaat praten.**

Als er sprake is van pestgedrag, dan neemt de leerkracht altijd contact op met de ouders van de pester en van het gepeste kind.

Indien nodig kan een extra Rots&Water-training worden ingezet.

Ook als er geen sprake is van pesten, maar van plagen, dan spreekt de leerkracht de plager aan op zijn/haar gedrag. Dit gebeurt in overleg met het kind dat geplaagd is.

Als leraar kun je niet alles zien. Het blijft echter van belang om gevoelig te zijn voor signalen en na te vragen wanneer je iets bijzonders hoort of ziet. Wanneer je niet reageert, dan wek je de indruk dat je pestgedrag goedkeurt.

Wat we doen op school?

- De leerkracht neemt signalen van pesten of klachten van leerlingen en ouders altijd serieus.
- Wanneer we in de klas of op school een vermoeden hebben van pesten, dan laten we betrokkenen dit weten en bieden we hulp aan.
- We gaan in gesprek en willen alle betrokkenen horen. Dat geldt voor de kinderen in de groep en



betrokken ouders. Ga in gesprek. Het is voor ons belangrijk dat het gepeste kind zich erkend en gesteund voelt. Andere kinderen moeten zich verantwoordelijk gaan voelen voor elkaars welzijn en leren hoe ze kunnen helpen.

- Bij de maatregelen die we nemen, betrekken we altijd de leerling. Samen bespreken we wat de leerling zelf kan doen en welke ondersteuning de leerkracht kan geven. De leerkracht monitort en maakt een vervolgspraak om te horen hoe het gaat. Als het nodig is, verwijst de leerkracht naar een anti-pest coördinator op school.
- De leerkracht neemt afhankelijk van het voorval (straf)maatregelen. Zie protocol ongewenst gedrag.
- De leerkracht zorgt voor steun aan de gepeste leerling.

De leerkracht informeert ouders over voorvallen of incidenten in de klas. Ook als het zich afspeelt op sociale media.

Digitaal pesten

Online pesten, cyberpesten, digitaal pesten: het zijn allemaal termen die we gebruiken voor pestgedrag via sociale media.

Beschermd door anonimiteit gaat cyberpesten veel verder dan andere vormen van pesten.

Digitaal pesten vindt voornamelijk plaats buiten de schooltijden, maar beïnvloedt wel het pedagogische klimaat in de groep.

Bij het opstellen van deze kwaliteitskaart hebben we oa gebruik gemaakt van deze publicatie:

https://www.kennisnet.nl/app/uploads/kennisnet/publicatie/Sociale_veiligheid_op_school_en_internet.pdf

Digitaal pesten kan op veel manieren:

- Misbruik van privégegevens (zoals het stelen van wachtwoorden of het aanmaken van nep-accounts)
- Uitsluiting in whatsapp-groepen
- Het verspreiden van beeldmateriaal (zoals intieme foto's of foto's met vervelende teksten).
- Elkaar uitschelden via sociale media

Ter preventie van digitaal pesten doen leerkrachten het volgende:

- Leraren tonen interesse in wat kinderen op het internet doen.
- Leraren organiseren klassengesprekken over het onderwerp 'veilig internet'.
- Kinderen moeten horen dat een online geintje niet als geintje hoeft over te komen.
- In de groepen 7 en 8 wordt het gebruik van sociale media – en met name de deelname aan groepen in WhatsApp – tijdens de informatieavond met de ouders besproken. Onze boodschap aan de ouders: leren omgaan met is beter dan verbieden; kinderen moeten leren omgaan met sociale media, kijk (zo nu en dan) mee over hun schouder.
- In elke bovenbouwgroep worden afspraken en regels aan het begin van het schooljaar besproken.

Deze afspraken en regels komen neer op het volgende:

Surfen en gamen

- Niet alles wat op internet staat is waar. Informatie kan fout zijn, informatie kan subjectief zijn, mensen kunnen zich voordoen als iemand anders.
- Ik download niets (games, software, muziek).
- Ik mag mezelf niet registreren op websites. Ik geef nergens mijn (adres)gegevens op zonder toestemming van mijn ouders.
- Als ik iets tegenkom wat ik niet wil zien, klik ik het weg (als dat niet lukt vraag ik hulp).
- Als ik me vervelend voel door iets wat ik heb gezien, dan vertel ik dat aan iemand die ik vertrouw.
- Chatten
- Op school wordt er niet gechat



- Alles wat je online zet, gaat nooit meer weg

De rol van ouders bij digitaal pesten

Internet biedt talloze mogelijkheden voor het vinden en onderhouden van sociale contacten. Het heeft ook zijn schaduwkanten. Sommige kinderen zitten teveel achter hun scherm. Een vervelende ontwikkeling is dat kinderen via internet gemakkelijk en vaak anoniem gepest en bedreigd kunnen worden. Daarnaast kunnen kinderen van hun stuk raken door haatmail, grof taalgebruik of seksuele intimidatie. Een recente en nare ontwikkeling is dat kinderen filmpjes maken met hun mobieltje van vechtpartijen of pesterijen en deze op internet zetten, zodat iedereen dit kan zien. Op internet kunnen ouders informatie verkrijgen over de mogelijkheden die er zijn om het internetgebruik van kinderen te controleren. De volgende websites informeren opvoeders over computergebruik van kinderen: www.veilig.kennisnet.nl en www.mijnkindonline.nl. Een andere nuttige site is www.pestenislaf.nl. Hier is een boekje over cyberpesten te bestellen.

Adviezen voor ouders:

Maak afspraken met uw kinderen over chatten en whatsappen. Bijvoorbeeld:

- Ik geef geen emailadressen, adressen, namen (ook niet van school), telefoonnummers, foto's, wachtwoorden en andere persoonlijke informatie aan mensen die ik alleen van het chatten ken. (Wachtwoorden geef ik sowieso aan niemand, alleen mijn ouders mogen die weten.)
- Ik reageer niet op pesterijen, dreigementen of scheldpartijen en haal zelf ook niet van dit soort 'geintjes' uit. Ik meld deze zaken aan mijn ouders of leraar.
- Ik blijf altijd vriendelijk en eerlijk en scheld niet (terug).
- Als er iets vervelends gebeurt, ga ik weg uit de chat.
- Ik mail niet zomaar met kinderen die ik van internet ken en spreek niet met hen af zonder dat mijn ouders dat weten.

Maak afspraken met uw kinderen over het versturen van berichten. Denk dan aan:

- de gevaren van schelden, mopperen of grapjes maken via sociale media
- het openen van mailtjes van onbekenden
- het openen van bijlagen
- het versturen van foto's en filmpjes

Soms willen ouders zich niet bemoeien met alles wat hun kind online doet om de 'privacy' van hun kind. Het is goed om te weten dat dat niet geldt voor minderjarige kinderen. Zij hebben er juist belang bij dat hun ouders meekijken; ze moeten immers nog leren wat de regels zijn van de sociale media.

